

Skæbne gennem Aarhundreder har været knyttet saa inderligt sammen.

Med disse Bemærkninger anbefaler jeg det foreliggende Forslag til Beslutning til det høje Tings Velvillie, idet jeg understreger, at de Indrømmelser, der ved den foreliggende Overenskomst gives Norge, ikke fremkommer under Tryk af den højt-talende og yderliggaaende norske Agitation i Sagen, men ene og alene som et særdeles velovervejete og venskabeligt Brobygningsarbejde overfor det store Flertal af det norske Folk, der forstaar og værdsætter Betydningen af et godt Forhold mellem Danmark og Norge.

Vilhelm Rasmussen: Det Forslag, som her foreligger til Behandling, er jo en god Bekendt af det høje Ting, og jeg behøver derfor ikke ved denne Lejlighed at gaa i Enkeltheder, men kan henvise til de Udtalelser, der faldt den 25. Marts i Aar, dels fra den nuværende højtærede Statsminister og dels fra det daværende ærede Medlem Hr. J. C. Christensen. Hvad det formelle i denne Sag angaar, har jeg som den højtærede Udenrigsminister den Opfattelse, at ikke blot har Danmark Højhedsret over Grønland, men at ogsaa Norge har anerkendt, at det er saaledes, ved en Erklæring, der er blevet givet paa en officiel Maade af den tidligere norske Udenrigsminister Hr. Ihlen. At vi paa Grund af denne Højhedsret gør Norge visse Indrømmelser af praktisk Natur, finder jeg, som Forholdene har udviklet sig, i sin Orden, og jeg deler ganske den højtærede Udenrigsministers Ønske om ved Imødekommenhed overfor Norge at bidrage til et gensidigt venskabeligt Forhold mellem Danmark og Norge.

Ingen kan efter min Mening bestride, at Norge har betydelige økonomiske Interesser i de østlige Have ved Grønland, og selv efter at Kolonien Angmagssalik var blevet oprettet i 1894, var det ikke Nordmændene forment at gøre Landgang, hverken i det nordøstlige Grønland eller paa Kyststrækningen imellem Angmagssalik og Lindenovsfjorden, den Strækning, som kaldes Frederik den Sjettes Kyst. Det maatte derfor efter min Mening ganske naturligt støde Nordmændene, at den højtærede Neergaard'ske Regering udstrakte det danske Handelsmonopol til hele Østgrønland. Deraf kom de Vanskeligheder, som den foreliggende Overenskomst forekommer mig velegnet til at bringe ud af Verden.

Medens nu denne Overenskomst lader den formelle Uenighed mellem Norge og Danmark angaaende Østgrønland være uaf-

gjort, idet vi fastholder vor Opfattelse, saa gaar den, hvad de praktiske Forhold angaar, ud paa for det første igen at give Nordmændene Mulighed for at gøre Landgang paa de Kyststrækninger i Østgrønland, hvortil de faktisk har haft Adgang indtil 1921, og for det andet at erstatte fuldstændig anarkiske Tilstande med ordnede Forhold, under hvilke baade Nordmændenes og Danmarks Interesser varetages.

Man kan heroverfor ikke med Rette hævde, at det kun er Danmark, der gør Indrømmelser, og at Traktaten derfor ikke med Rette kan kaldes en Overenskomst. Jeg ser her bort fra, at der i og for sig ikke er noget i Vejen for, at man kan komme overens med en anden om noget, selv om kun den ene Part gør Indrømmelser; for i den Overenskomst, der her foreligger, er det klart, at begge Parter imødekommer hinanden. Danmark for sin Del giver norske Fangstmænd Mulighed for at gøre Landgang paa visse Strækninger af Østkysten, hvis de kan komme derind, og Norge paa sin Side gaar ind paa, at Jagt, Fangst og Fiskeri paa dansk Omraade ikke maa drives paa hensynsløs Maade med Fare for Udryddelse af sjældne eller nyttige Dyrearter. Desuden tilsiges der fra norsk Side Danmark Forhandlingsvillighed vedrørende Bestemmelser truffene i hvert Land for sig angaaende Dyrebestanden, ligesom Norge endelig forpligter sig til eventuelt at lade Meningsforskelligheder angaaende Overenskomstens Bestemmelser afgøre af den mellemfolkelige Domstol i Haag. Hvis man derfor har Ret i, at der fra norsk Side er drevet for kraftig Jagt i Havene Øst for Grønland — men jeg gør ikke disse Udtalelser til mine —, taler en saadan Erfaring ubetinget til Gunst for at indgaa Overenskomsten.

Naar saa mange tror, at denne Overenskomst skal blive uheldig for Grønlænderne, maa jeg for min Del tilstaa, at jeg nærer ikke denne Frygt. Det er paa den nordlige Del af Østkysten, at Nordmændene har deres Interesser. Paa den sydøstlige Kyst, Kysten mellem Angmagssalik og Lindenovsfjorden, har de hidtil neppe vist sig, dær er det ogsaa meget vanskeligt at komme ind, navnlig naar der er noget at jage, undtagen ved Angmagssalik, som netop er undtaget i Overenskomsten; paa den anden forholdsvis tilgængelige Del af Østkysten, Scoresbysund, er det desuden ifølge Artikel 6 Danmark forbeholdt at oprette en Koloni og dermed sikre dette Jagtomraade for Grønlænderne.

Saa vidt jeg kan se, er der ingen Grund